

Χαιρετισμός Προέδρου

Η Μικρασιατική Εκστρατεία υπήρξε η μεγαλύτερη στρατιωτική επιχείρηση στην οποία έλαβε ποτέ μέρος ο ελληνικός στρατός. Υπήρξε ταυτόχρονα μια μοναδική ευκαιρία για την υλοποίηση της πολιτικής της Μεγάλης Ιδέας, την απελευθέρωση δηλαδή των αλύτρωτων Ελλήνων και την πραγμάτωση του ονείρου της «Μεγάλης Ελλάδας των δύο ηπείρων και πέντε θαλασσών».

Η Μικρασιατική Εκστρατεία υπήρξε το αποκορύφωμα της εθνικής ομοψυχίας που σφράγισαν με τη συνεργασία τους, ιδιαίτερα την περίοδο των Βαλκανικών Πολέμων, ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος και ο βασιλιάς Γεώργιος Α'. Υπήρξε, επιπρόσθετα, και η λαμπρή ανταπόδοση από μέρους των συμμαχικών δυνάμεων της εισδοχής της Ελλάδας στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό των δυνάμεων της Αντάντ και το απόγειο της διπλωματικής ικανότητας και της διορατικότητας του Βενιζέλου.

Η Μικρά Ασία, ο Πόντος, η Καππαδοκία και η Ανατολική Θράκη υπήρξαν ορισμένες από τις «πατρίδες του Ελληνισμού», περιοχές με συμπαγή ελληνική παρουσία ήδη από την Αρχαιότητα. Σε αυτές τις ευλογημένες περιοχές ο Ελληνισμός άκμασε και μεγαλούργησε επί αιώνες επιτυγχάνοντας λαμπρές επιδόσεις σε όλους τους τομείς, την οικονομία, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, την κοινωνική και πολιτική ζωή. Σμύρνη, Τραπεζούντα, Φώκαια, Αϊβαλί, Αργυρούπολη και Αδριανούπολη είναι ορισμένα μόνο από τα ξακουστά αστικά κέντρα στα οποία οι Έλληνες πρόσκοψαν επί αιώνες αφήνοντας ανεξίτηλο το σημάδι τους στο διάβα των αιώνων.

Η Μικρασιατική Εκστρατεία υπήρξε αναμφίβολα η κορυφαία διπλωματική επιτυχία του ελληνικού κράτους στους δύο αιώνες της Ανεξαρτησίας του. Στάθηκε, όμως, ταυτόχρονα και η αφετηρία για την εκδήλωση των χρόνιων ελαττωμάτων της φυλής μας, κυρίως λόγω του Εθνικού Διχασμού που οδήγησε στη διαίρεση των Ελλήνων σε Βενιζελικούς και Κωνσταντινικούς, οδηγώντας τελικά την Ελλάδα

από τον θρίαμβο στη Μικρασιατική Τραγωδία και στην Καταστροφή, στον ξεριζωμό περισσότερων από ενάμιση εκατομμυρίων Ελλήνων από τις πατρογονικές εστίες τους και στην προσφυγοποίησή τους με έναν τρόπο επαίσχυντο και ατιμωτικό.

Αυτήν ακριβώς την ιστορία του προσφυγικού Ελληνισμού από τις αρχές του 20ού αιώνα έως τις μέρες μας τιμά η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με την έκδοση του ανά χείρας Λευκώματος, το οποίο αποτελεί το απόσταγμα της αντίστοιχης Έκθεσης που φιλοξενείται στην Πινακοθήκη της. Μέσα από τα εκθέματα της Έκθεσης αναδεικνύεται με έντονο τρόπο το «προσφυγικό τραύμα», αφού ο Ελληνισμός ξεριζώθηκε με τον πιο βίαιο και αποτρόπαιο τρόπο από τις πατρογονικές του εστίες. Αναδεικνύεται, όμως, και το προσφυγικό μεγαλείο, αφού οι ξεριζωμένοι αδελφοί μας εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα, ιδιαίτερα μάλιστα στη φιλόξενη μακεδονική γη και μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, όχι μόνο ανέκαμψαν, αλλά ενσωματώθηκαν αρμονικά και, από κοινού με τους υπόλοιπους Έλληνες, μεγαλούργησαν.

Ως Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών ευχαριστώ θερμά όλους τους καλλιτέχνες που μας εμπιστεύτηκαν τα έργα τους. Ευχαριστώ, επίσης, και όλους όσους εργάσθηκαν για την πραγματοποίηση της Έκθεσης αλλά και της ανά χείρας έκδοσης. Η Ε.Μ.Σ. θα συνεχίσει με κάθε τρόπο τον αγώνα την για την ανάδειξη και την προβολή της ιστορίας της Μακεδονίας. Τιμούμε και θυμόμαστε. Υποκλινόμαστε στο προσφυγικό δράμα και δίνουμε την υπόσχεση να μην ξεχάσουμε ούτως ώστε κανείς άνθρωπος να μη βιώσει τον πόνο της προσφυγιάς.

Δρ. Βασίλειος Ν. Πάππας
Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ.